

Opakování plazi, obojživelníci, ryby

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>
<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>12</u>
<u>13</u>	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>16</u>	<u>17</u>	<u>18</u>
<u>19</u>	<u>20</u>	<u>21</u>	<u>22</u>	<u>23</u>	<u>24</u>
<u>25</u>	<u>26</u>	<u>27</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>30</u>

Otázka 1

Když uvedu, že tato skupina živočichů má kůži šupinatou, neustále vlhkou, teplota těla proměnlivá, mláďata dýchají žábry a žijí ve vodě, dospělci dýchají plícemi a žijí převážně na souši... jedná se o skupinu:

Odpověď 1

Obojživelníci

(dělíme na žáby – bezocasé a ocasaté)

Otázka 2

Jmenuj aspoň dva zástupce ocasatých obojživelníků o kterých jsme se učili. Popiš jaký je zásadní rozdíl mezi mlád'aty a dospělci.

Odpověď 2

ocasatí obojživelníci : čolek, mlok
mláďata dýchají žábrami, vyvíjí se ve vodě, říká se jim
„pulci“
dospělci žijí na souši (někdy u vody-čolek), dýchají
plícemi
na obr.-mlok skvrnitý

Otázka 3

O jakou skupinu plazů se jedná,
když uvedu,
že tělo mají kryté na břiše i hřbetě kostěným krunýřem,
do kterého mohou zatáhnout končetiny,
ocas a někdy i hlavu...jsou masožraví i býložraví...

Odpověď 3

jde o želvy
na obr. želva bahenní

Otázka 4

**Kde žije zmije obecná?
Do jaké skupiny živočichů patří?
Čím je výjimečná v naší přírodě?**

Odpověď 4

**zmije obecná je náš jediný jedovatý had
žije v lesích, na kamenitých vysluněných stráních**

**při uštknutí je třeba zabránit proudění krve k srdci a
ihned vyhledat lékaře,
postižený omdlívá a má závratě
uštknutí u zdravých lidí nebývá smrtelné a končí
vyléčením...**

zmije není útočná

Otázka 5

**Jak se rozmnožují ryby,
jak se nazývají vajíčka ryb,
kde probíhá oplodnění ryb...
co je to kaviár?**

Odpověď 5

**ryby se rozmnožují pohlavně, vnějším oplodněním
(samička vypustí jikry do vody, samec je pokryje mlíčem
(vnější oplodnění)**

kaviár -jsou rybí jikry, které jsou velkou pochutinou...

Otázka 6

Jmenuj ryby našich českých řek

Odpověď 6 ryby českých řek: pstruh, okoun, jelec, cejn, hrouzek, plotice, vranka...

Otázka 7

Vyjmenuj znaky obojživelníků

Odpověď 7

znaky obojživelníků:

kůže šupinatá, neustále vlhká, teplota těla proměnlivá
mladí (pulci) žijí ve vodě, dýchají žábry
dospělci žijí na souši, dýchají plícemi a pokožkou
(čolek výjimka-žije i ve vodě)
mláďata se rodí z vajec z rozsolovitým obalem,
které samice kladou do vody
jsou chráněni...

Otázka 8

Čím se liší ještěři od hadů (plazi)

Odpověď 8

ve skupině plazů se od sebe ještěři od hadů liší tím, že hadi mají průhledná oční víčka, nemají končetiny, svlékají pokožku najednou a celou, hůř slyší...

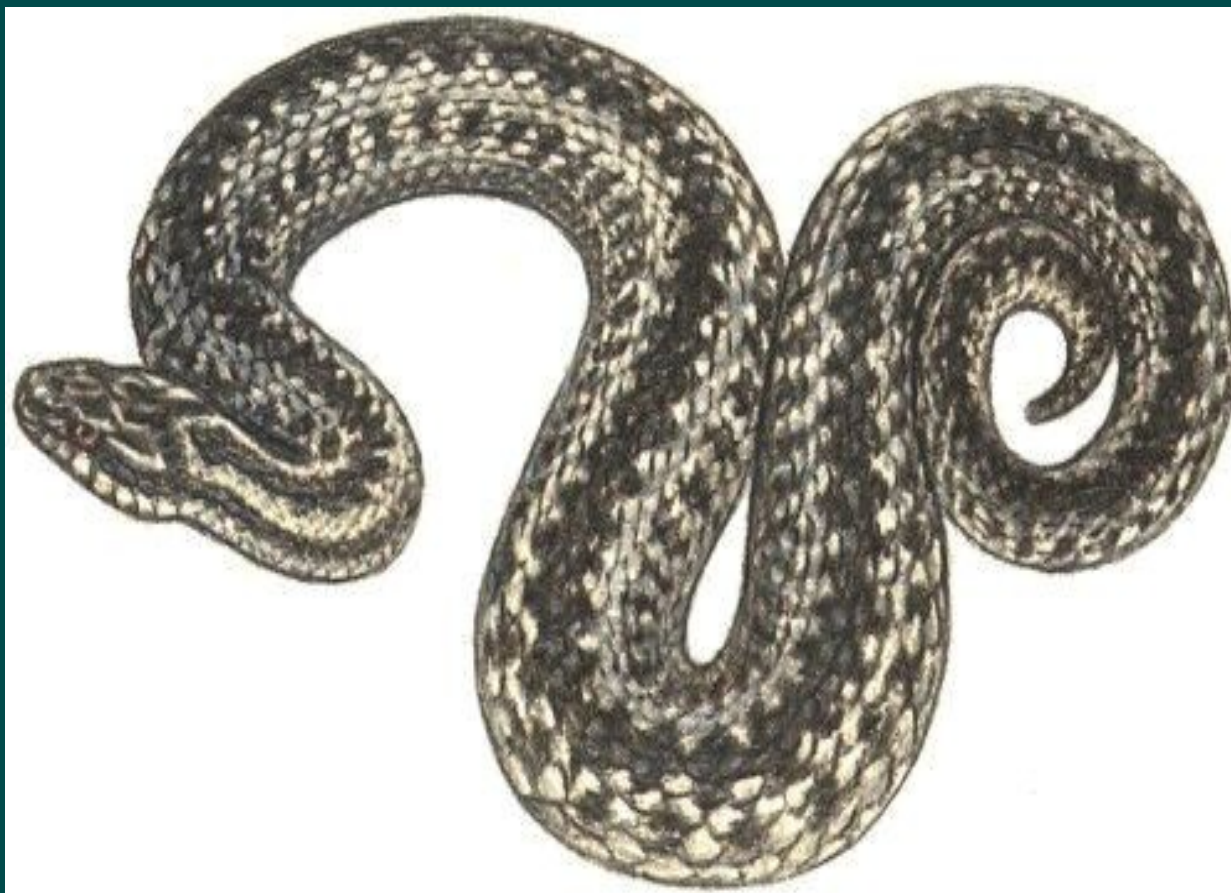

Otázka 9

Čím se živí zmije obecná?

Odpověď 9

zmije obecná se živí v mládí hmyzem, v dospělosti hraboši, myšmi, ještěrkami a žábami...

Otázka 10

Když uvedu, že se jedná o skupinu živočichů, kteří mají tělo chráněné šupinatou zrohovatělou pokožkou, někteří krunýřem, dýchají plícemi, jsou studenokrevní, mlád'ata se líhnou z vajec a dospělci o mlád'ata většinou nepečují...
jedná se o skupinu živočichů...

Odpověď 10

plazi (ještěři, hadi, želvy, krokodýli)

Otázka 11

**Kteří probraní živočichové
upadají do zimního spánku a proč?**

Odpověď 11

Všichni studenokrevní probíraní :

*plazi

*obojživelníci

**protože jejich tělesná teplota se mění podle prostředí
a v zimě by nepřežili,**

**navíc i jejich potrava (většinou hmyz, drobní savci...)
je ukrytá či spí zimním spánkem**

*ryby do zimního spánku neupadají....

Otázka 12

Rozděl skupinu plazů na čtyři základní skupiny podle vlastností příslušných živočichů...

zástupci: ještěrka zelená,

želva nádherná,

kajman,

zmije

Odpověď 12

Plazi děláme na : ještěry (ještěrka obecná...)
hady (zmije,kobra...)
želvy (želva nádherná, kajmanka ...
krokodýly+kajmany+aligátory...

Otázka 13

Kde žijí vylíhlá mlád'ata obojživelníků?

Jak se jim říká?

Popiš jejich způsob života...čím se živí...dýchají

Odpověď 13

mláďata obojživelníků-žab i čolků a mloků žijí ve vodě, říká se jim pulci, dýchají žábry a živí se rostlinnou i živočišnou potravou ve vodě...

Otázka 14

O jakou skupinu plazů se jedná, když uvedu:
protáhlé tělo, šupinatá pokožka,
kterou po kusech svlékají,
zuby v čelistech přirostlé (nevkliněné),
většinou dva páry končetin,
oční víčka,
většinou velmi dobrý sluch...
...jmenuj i zástupce...

Odpověď 14

jedná se o ještěry,

zástupci: ještěrka obecná, živorodá, slepýš, chameleon,
agama....

Otázka 15

Popiš, jak se pohybuje užovka...

Odpověď 15

při pohybu se užovka opírá o konce žeber a tělo se do stran hadovitě prohýbá a narovná...tím se pohybuje vpřed

Otázka 16

Vyjmenuj hlavní znaky ryb

Odpověď 16

Mezi hlavní znaky ryb patří:
žijí ve vodním prostředí* dýchají žábrymi *
tělo protáhlé, ze stran zploštělé *
kůže krytá šupinami a slizem *
končetiny ve tvaru ploutví *
nemají stálou tělesnou teplotu *
oplození vnější -vajíčka-jikry, spermie-mlíčí *
o potomstvo nepečují

Otázka 17

Vyjmenuj aspoň tři zástupce bezocasatých obojživelníků
o kterých jsme se učili

Odpověď 17

**např. skokan hnědý, skokan zelený, rosnička zelená,
ropucha obecná, kuňky atd... prostě žáby!!
na obr-skokan hnědý**

Otázka 18

**Proč jsou za chladných dnů plazi málo pohybliví?
(jmenuj různé plazy)**

Odpověď 18

Plazi (ještěři, hadi, želvy i kajmani a krokodýlové jsou za chladných dnů málo pohybliví protože jsou tzv. studenoktevní, tedy nemají stálou teplotu těla a jejich teplota se přizpůsobuje teplotě okolního prostředí. Proto se poránu zahřívají, než vyrazí „na lov“ či za potravou

Otázka 19

O jakou skupinu plazů se jedná když uvedu:
velcí plazi, v kůži mají desky, které na hřbetě splývají,
zuby vklíněny do čelistí,
ocas ze stran zploštělý,
dva páry končetin,
masožravci...lovci...

Odpověď 19

Jde o krokodýly, kajmany a aligátory
na obr. kajman

Otázka 20

Jmenuj aspoň dvě české dravé ryby

Odpověď 20

dravá ryba je například štika (žije v tekoucí vodě i rybnících, loví hlavně menší plevelné rybky...

sumec – ve velkých řekách a přehradách při dně

Otázka 21

Popiš povrch těla obojživelníků

Odpověď 21

Povrch těla obojživelníků (žab, čolků a mloků) kryje kůže, která je silně žlaznatá, neustále vlhká... napomáhá dýchání (spolu s plicemi)
na obr.-ropucha bradavičnatá

Otázka 22

**Vysvětli vejcoživorodost,
u kterých skupin živočichů se s ní setkáváme,
co to je... jak se projevuje**

Odpověď 22

vejcoživorodost -

setkali jsme se s ní u plazů -konkrétně u ještěra slepýše křehkého, jde o to, že samice snáší vajíčka těsně před vylíhnutím mlád'at, takže to vypadá, jako by rodila živá mlád'ata

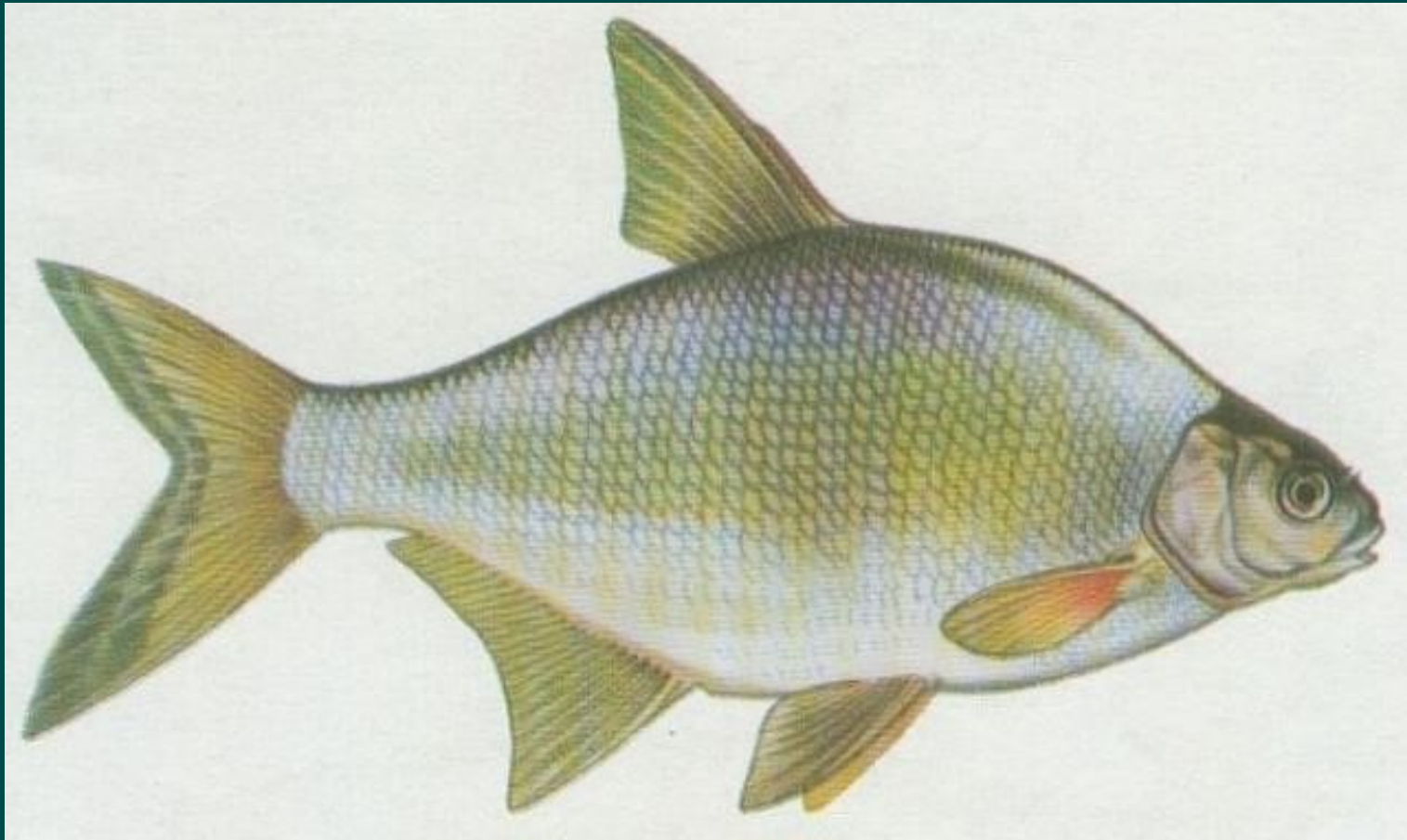

Otázka 23

Které druhy ploutví rozlišujeme na těle ryb?

Odpověď 23

**Na těle ryb rozlišujeme párové ploutve:
prsí a břišní
jednoduché : hřbetní, řitní, ocasní**

Otázka 24

Čím a jak se živí ještěrka obecná?

Odpověď 24

Ještěrka obecná se živí hmyzem, také jeho larvami, pavouky a slimáky, potravu často napřed ohmatá jazykem, pak poklne celou. Zuby jí neslouží ke kousání, jen zachycení potravy, kterou polyká celou...

Otázka 25

Jmenuj důležitá smyslová ústrojí ryb

Odpověď 25

smyslová ústrojí ryb:

zrak-oči- trvale zaostřeny na krátkou vzdálenost

hmat -hmatové vousy na horním pysku

postranní čára – vnímá poudění vody, nárazy vln i otřesy

půdy přenesené do vody...

Otázka 26

Čím se obojživelníci živí?

Odpověď 26

mlád'ata – pulci –
rostlinnou a živočišnou potravou ve vodě

dospělci – hmyzem (žáby)
ocasatí – hmyzem, žížalami, slimáky

Otázka 27

Vyjmenuj hlavní znaky plazů...

Odpověď 27

Hlavní znaky plazů:

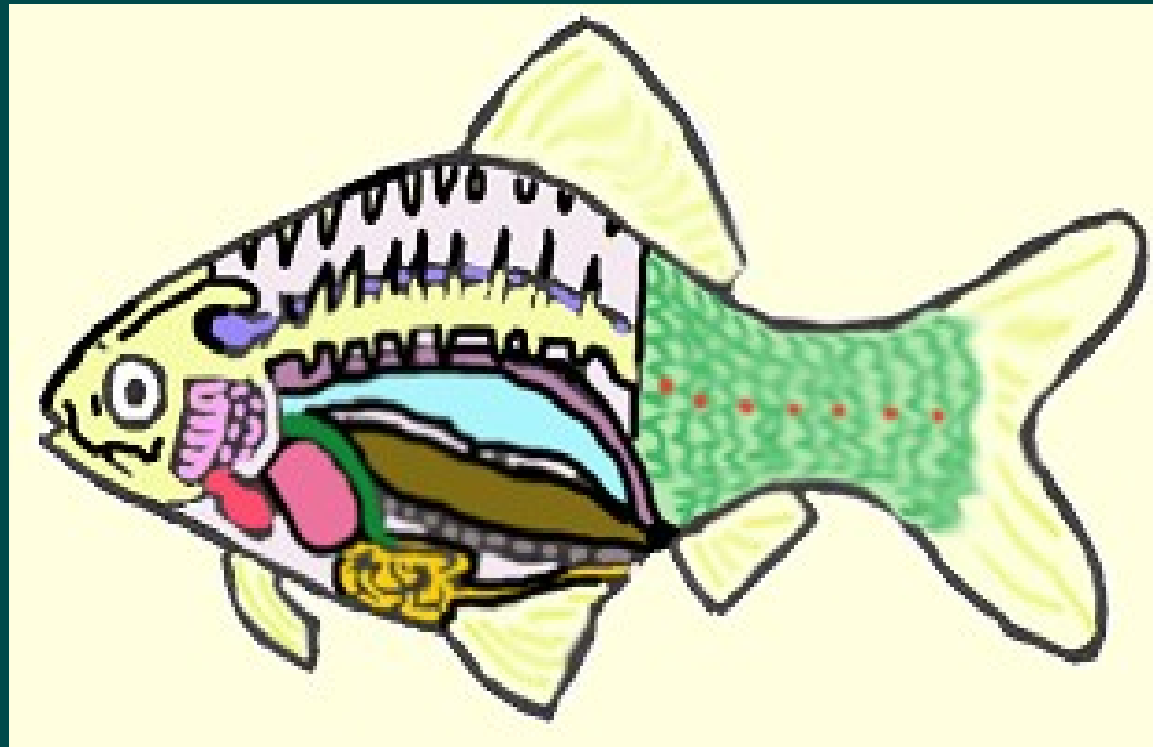
- tělo chrání šupinatá zrohovatělá pokožka*
  - dýchají plicemi *
  - tělesná teplota nestálá *
- mlád'ata selíhnou z měkkých kožovitých vajec *
  - dospělci o mlád'ata nepečují *
  - ještěři*hadi*želvy*krokodýlové....

Otázka 28

Když uvedu, že se jedná o živočichy,
kteří žijí ve vodním prostředí,
tělo mají protáhlé, ze stran zploštělé,
kůže kryta šupinami a slizem,
končetiny ve tvaru ploutví..
o jakou skupinu živočichů se jedná?

Odpověď 28

jedná se o ryby.,
patří mezi obratlovce

Otázka 29

**Co je to kloaka
a kterých z uvedených skupin živočichů
jsme se s ní setkali?**

Odpověď 29

**Kloaka je společný vývod trávicí*
močové(vylučovací) *
a pohlavní soustavy.**

**Mají ji: plazi, obojživelníci...
(ryby ne!)**

Otázka 30

**O jakou skupinu plazů se jedná, když uvedu:
Mají beznohé tělo kryté šupinatou pokožkou,
kterou občas svlékají celou,
v ústech rozeklaný jazyk,
zuby přirostlé k čelistem,
oči kryté srostlými průhlednými víčky,
potravu (drobné živočichy) polykají celou...**

Odpověď 30

jedná se o plazy- hady

obr. zmije obecná

